

Undervisningspakke

Vejledning til underviseren

HOVEDTEMA

FOTOKONKURRENCE:

Euroen: Hvad betyder den for os?

1 - Baggrund

1.1 – Euroen: Den europæiske valuta nærmer sig tiåret

Euroen blev fælles valuta for næsten 300 millioner europæere den 1. januar 1999. **Euroen** erstattede den lokale møntfod i 11 medlemslande: Belgien, Finland, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Spanien, Tyskland og Østrig, mens Grækenland introducerede euroen i 2001. Den monetære politik i disse lande fastlægges nu af Den Europæiske Centralbank (ECB).

I de første tre år af sin eksistens var det var det en kontantløs valuta, som kun blev benyttet som ”kontopenge”. I den periode var **euroen** usynlig for den almindelige borger, eftersom deres nationale valutaers sedler og mønter stadig blev anvendt, som underenheder af **euroen**.

1.2 – Euroen blev en realitet i 2002

Eurosedler og -mønter blev sat i omløb den 1. januar 2002, hvorved de erstattede de nationale valutaers sedler og mønter.

I dag er sedler og mønter i **euro** lovligt betalingsmiddel i 16 af EU’s 27 medlemslande: Belgien, Cypern, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Tyskland og Østrig (inklusive de forskellige øer og territorier, der hører til nogle af landene). Disse lande udgør **euro området (eller euro zonen)**, som nu har ca. **329 millioner indbyggere**. **Euroen** er desuden møntfod i Monaco, Republikken San Marino og Vatikanstaten, som har specielle monetære aftaler med EU – selv om de ikke er medlemmer af EU eller **euro området**.

Storbritannien og Danmark forhandlede sig frem til undtagelsesbestemmelser fra den økonomiske og monetære union i EU-traktaten (Maastricht-traktaten), som lancerede den fælles valuta. Ni andre medlemsstater, Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Sverige, Tjekkiet og Ungarn vil **indføre euroen**, så snart de opfylder de konvergenskriterier, som er fastlagt i Maastricht-traktaten.

2 – Konkurrencen

Formålet med konkurrencen er at påskynde teenagere til at udforske, hvordan de selv forholder sig til eksistensen af en fælles valuta, euroen, og at forstå dens vigtige status i Den Europæiske Union og det internationale samfund.

Konkurrencen tager også sigte på at hjælpe lærere og elever med at udforske **euroens** rolle i skabelsen af en fælles europæisk identitet.

3 – Indfaldsvinkel til emnet

Denne undervisningspakke giver en forenklet indfaldsvinkel til monetære begreber, så ikke-specialiserede arrangører kan hjælpe de unge med at forstå de enorme forandringer i de vaner, som indførelsen af **euroen** og dens indvirkning på borgerne skaber.

Euroen er en 'møntfod'

Den er på én gang en **regningsenhed**, en **værdireserve** og et **betalingsmiddel**.

Euroen har siden 1999 være **den regningsenhed**, som anvendes ved registrering af transaktioner især imellem bankerne.

Som **betalingsmiddel** findes euroen i to former:

- som **kotanter**: de sedler, som ECB udsteder; og de skillemønter, som de nationale myndigheder udsteder
- som **kontopenge**: især bankernes egne bankindsud (inklusive **elektroniske penge**, der anvendes i elektroniske betalingssystemer).

Euroen er en **værdireserve** (eller opsparing). Opsparinger kan puges sammen ('gemmes i madrassen') eller investeres.

Den Europæiske Centralbank står som garant for euroens værdi.

Euroen er en fælles 'møntfod'

Den fælles valuta gør det muligt at konsolidere EU's indre marked. En valutaen er afgørende for handel og den fælles valuta i unionen er en logisk fuldstændiggørelse af den frie bevægelighed i det indre marked for personer, varer, kapital og tjenesteydelser. Den fælles valuta indebærer frihed fra konkurrencemæssige devalueringer mellem medlemmer af **euro** området (konkurrence mellem valutaer)

Deltagelse i euroen og den fælles monetære politik kræver budgetdisciplin, som bidrager til prisstabilitet, og lave renter, som er til gavn for økonomien.¹

For at sikre at den fælles valuta forbliver stabil og troværdig skal de lande, som ønsker at være med, undgå at føre divergerende økonomiske politikker. Ved at overholde kravene om gode offentlige finanser, så vel som til inflationsrate og renteniveauerne (de såkaldte konvergenskriterier) viser landenes beslutsomhed med at implementere en stabilitetsorienteret økonomisk politik.

Euroen og de europæiske borgere

Indførelsen af **euroen** var et kvantespring i den europæiske integrationsproces. Hidtil havde møntfremstillingen været et suverænt privilegium, statens særlige privilegium. Indførelsen af **euroen** betød en ægte overdragelse af suveræniteten fra de enkelte stater til Den Europæiske Union.

Euroen har også ændret opfattelserne af Europa og gjort bevægeligheden mellem landene lettere: Uden hovedpinen med at forsøge at sammenligne priserne i forskellige valutaer og dermed forbundne vekslingsgebyrer er priser og levestandarder nu direkte sammenlignelige.

¹ Lave renter giver erhvervslivet mulighed for at låne penge til investeringer. På samme måde stimulerer forbrugerkredit forbruget i private husholdninger. Til sammen fremmer effekten af disse to vækst og beskæftigelse.

Euro området i den økonomiske verdenskrise

Siden 2007 har **euroen** bevist sin værdi i krisetider. Dens styrke og stabilitet i verdensøkonomien har sat den i stand til at vejre stormen og dermed beskytte medlemsstaterne i **eurozonen**.

I sin *Årlige redegørelse vedrørende euroområdet 2009*, dateret den 7. oktober 2009,² fastslog Europa-Kommission, at *"Euroen har fungeret som et værdifuldt værn under krisen. Euroen har på effektiv vis beskyttet euroområdet mod den valuta- og renteturbulens, der tidligere har været så skadelig for medlemsstaterne i perioder med uro på finansmarkederne."*

² <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?checktexts=checkbox&val=502233%3Acs&pos=2&page=1&lang=da&pgs=10&nbl=21&list=505800%3Acs%2C502233%3Acs%2C484736%3Acs%2C475534%3Acs%2C460334%3Acs%2C452319%3Acs%2C448314%3Acs%2C438287%3Acs%2C436242%3Acs%2C435691%3Acs%2C&hwords=communication%257Ez one%2Beuro%257E&action=GO&visu=%23texte>

4 – Succes- og bedømmelseskriterier anvendt af europæiske paneler

Hvad efterstræbes der?	Hvad kræves der?	Hvad lægges der mærke til og hvad bruges der i bedømmelsen af hvert enkelt arbejde?
Aktiviteter	Betragtes som vellykket, hvis:	
Et fotografi, der svarer på spørgsmålet: 'Euroen: Hvad betyder den for os?'	<ul style="list-style-type: none"> a. Fotografiet opfylder målsætningen om at illustrere et konkret aspekt af den fælles valuta for unge europæere. b. Fotografiet er egnet til at præsentere euroen især i lande, hvor den endnu ikke er indført som møntfod. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Budskabets formidling: Fotografiet henleder klart opmærksomheden på et konkret aspekt af den fælles valuta for borgerne i Europa. b. Kreativiteten: Billedets originalitet eller montage. c. <u>Værkets kunstneriske udtryk.</u>
En kort tekstpræsentation, som supplerer eller forklarer fotografiet	<ul style="list-style-type: none"> a. Denne introduktion viser, at de historiske hovedtræk med indførelsen af den fælles valuta forstås i almenhed og indgår i en bredere sammenhæng i forbindelse med opbygningen af et forenet Europa. b. Værket er et resultat af fælles overvejelser. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Begrebet med den 'fælles valuta' indføjjes. b. Teksten supplerer fotografiet ved at illustrere andre konsekvenser for europæerne ved indførelsen af den fælles valuta. c. Faserne i samarbejdet identificeres, årsagerne til valget af fotografiets tema stilles klart frem og den ansvarlige voksnes rolle angives.

5 – Introduktion til kursusplanen

Unge, der deltager i konkurrencen, skal helst allerede have kendskab til økonomiske og monetære spørgsmål samt elementær viden om det europæiske integrations historie.

Trin:

- I betragtning af emnets specifikke natur anbefales gruppearbejde med grupper af 3 unge under vejledning af en tilsynsførende voksen (forældre, foreningsmedlem eller kvalificeret enkeltperson). Voksne kan vejlede mere end én gruppe.
- Gruppelederen bør være i besiddelse af vigtig viden for at kunne bidrage, enten ved at bidrage med passende internetadresser eller ved at tilføje personlige oplysninger.
- Deltagerne bør opmuntres til at indhente information fra medierne (især fra internettet), til udforskning og til at tænke over emnet.
- Præsentationer, rollespil m.m. af de unge bør anvendes i megetfor at hjælpe dem til at internalisere de præsenterede begreber.

Flersprogede kilder og bibliografier på internettet

Den Europæiske Unions 'officielle' netsteder er i særdeleshed vigtige – det er af væsentlig betydning, at de unge gør det til en refleks at henvise til disse netsteder i højere grad end til kilder, som ikke kan efterprøves.

- A- **Generaldirektoratet for Økonomiske og Finansielle Anliggenders (DG ECFIN) netsted** er det primære hjælpemiddel: http://ec.europa.eu/dgs/economy_finance/index_en.htm (kun på engelsk).

Hjælpemidler, der er tilgængelige på alle unionens sprog:

1. Euroens hjemmeside

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/index_da.htm

2. Netstedet med fejring af euroens første 10 år, 'EMU@10'

http://ec.europa.eu/economy_finance/emu10/citizens_da.htm

Dokumentar om euroen

http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/euro/article13594_en.htm

3. Oplysninger for børn og unge

http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/euro/kids/learn_da.htm

4. Spil, quiz

http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/euro/kids/index_da.htm

5. Dokumentation for den brede offentlighed (visse sider findes kun på engelsk)

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/general/index_en.htm

B- Den Europæiske Centralbanks netsted er tilgængelig på 22 af Den Europæiske Unions sprog og er ligeledes et nyttigt hjælpemiddel.

<http://www.ecb.int/ecb/welcome/html/index.da.html>

<http://www.ecb.int/euro/play/html/index.da.html>

Andre hjælpemidler

http://www.aede.eu/uk/Europa_in_the_making.html AEDE-netstedet er tilgængeligt på engelsk, fransk, spansk og tysk med nyttige oplysninger, herunder også en teknisk ordliste. Det henvender sig primært til voksne og studerende.

6 – Forslag til kursusplan

1. Dokumenter

Quizen er i et format, der egner sig til visning på en skærm.

Én kopi pr. deltager i tabellen 'Succeskriterier'³.

Hvis adgang til internettet mangler, udskrives der et kort fra 2009 (i farver) over eurozonen til hver enkelt deltager

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/countries/index_da.htm udover siden http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/why/index_da.htm

2. Materialer

- Flipoverblok og -tavle
- Besvarelestabel til quizen
- Groft papir
- Om muligt en videoprojektor og internetadgang med høj hastighed
- Ét kamera pr. arbejdsgruppe
- Om muligt én bærbar computer pr. gruppe og et program til billedbehandling
- Et leksikon med økonomiske begreber

3. Organisering af gruppen eller klassen

Lokalet indrettes således, at samtlige grupper kan se skærmen.

1. **Varighed: 2 timer**⁴

³ Se ovenfor

⁴ Alle forløb kan afholdes i 2 seancer à 1 times varighed.

4. Forløbet

Første mødegang

Ved første mødegang fokuseres der på at fastlægge en fremgangsmåde og indsamle dokumenterende hjælpemidler; og her skal grupperne med hver 2-3 unge i fællesskab definere den fremgangsmåde, de agter at anvende for at leve op til de krav, der er fastlagt i 'succeskriterierne'.

Klasseaktivitet

Kort **introduktion**.

Vis 'quizzen' – individuel besvarelse på papir.

Vis (eller uddel) et **euroområde** kort

en: http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/countries/index_da.htm.

Undersøg medlemsstaternes navne i **euroområdet** og skriv dem op på flipovertavlen.

Vis siden

Få en af eleverne/de unge til at oplæse sidens indledende afsnit:

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/why/index_en.htm

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/why/index_da.htm

Find alle svære ord eller formuleringer og skriv dem på flipovertavlen.

I grupper

Slå ovenstående ord og formuleringer op i et leksikon (eller lad læreren (den voksne leder) forklare dem).

Skitser gruppevist tre faser til indførelse af euroen.

De unge bemærker hver især, hvorvidt de føler at **euroen** betyder noget for dem eller ej og hvorfor.

Opsummer gruppernes svar.

Konkurrencen

Beskriv 'succeskriterierne'.

Gruppen udarbejder i fællesskab en strategi for at:

- vælge det emne, der skal belyses
- finde den bedst egnede illustration.

Bed deltagerne om at finde noget om emnet før næste mødegang: Eksempler med konkrete situationer, hvor **euroen har forandret livet for unge europæere**.

Informér gruppen om, at den endelige beslutning om emnevalg for fotografiet træffes i løbet af tredje mødegang.

Anden mødegang

I grupper

Ud fra artikler i pressen og anden dokumentation, udfærdiger hver gruppe en liste med konkrete situationer, hvor anvendelsen af **euroen** nævnes:

- i deres umiddelbare omgivelser
- i deres land
- i Europa.

Hver gruppe vælger derefter en bestemt situation og forbereder:

- Et scenarie for en forestilling for hele klassen eller gruppen
- En kort tekst udformet som en pressemeddelelse.

Klasseaktivitet

Hver gruppe præsenterer den situation, som de har valgt som et rollespil, og præsenterer deres 'pressemeddelelse'.

Almen debat og gruppesammenfatning.

Til den næste mødegang skal hver deltager finde et fotografi (i den trykte presse eller på internettet) og/eller tage et fotografi til at illustrere de præsenterede situationer.

Tredje mødegang

I grupper

Gennemgang af de fundne eller tagne fotografier.

Kommentarer til hvert enkelt fotografi indsættes i følgende tabelopstilling:

Fastlæggelse af situationen og relevans	Sammensætningens og billedets kvalitet

Kort gengivelse af tabelopstillingen med 'successmål'.

Hvilke **problemer skal der løses** for at opfylde kravene?

Den samme tabelopstilling benyttes til at fremstille svarene med.

Hvilken situation eller hvilket motiv er det, vi vil fotografere til brug for konkurrencen?

Ville det være gavnligere (lettere) at lave en fotomontage?

Hvordan? Hvorfor?

- Sammenfat svarene og vælg et emne (husk i den forbindelse på fotografiets eller montagens egnethed).
- Gruppen udformer billedteksten (**på mindre end 150 karakterer**) og besvarer spørgsmålene i indsendelsesformularen (maksimalt 500 karakterer hver).
- Gruppen laver en tidsplan for de enkelte opgaver og fordeler dem blandt gruppens deltagere.

Fjerde mødegang

I grupper

Gennemgang af de opgaver, der skal udføres af hver enkelt person.

Tag fotografiet eller lav montagen.

Færdiggør teksten til præsentationen.

Klasseaktivitet

Præsentation af fotografierne.

Hver gruppe fremlægger resultaterne af deres arbejde ved at læse deres forberedte tekst.

Generel debat.

I grupper

Gruppen færdiggør deres fotografi eller foretager evt. nødvendige rettelser til den forberedte tekst.